ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1823—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—29—ԱՊՐԻԼ—Ն Տ—11—ՄԱՅԻՍ—1876

ԳԱՆՄԱՆՔ

Տարեկան գին՝ Փոստով 8 Մէճ
» Դուռս 10 Մէճ
Վեցամսեայ՝ Փոստով 4 Մէճ
» Դուռս 5 Մէճ
Թերթաքանչիւր թերթի գին 60 Պարա
Պանուելման առաջ մէկ անգամի համար 3 գուրուշ, երկու անգամի համար 2 գուրուշ, ու այլ անգամներու համար զատ սակարկութիւն կայ։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՍՄԱՆՔ

Փոխս գացած լրագրաց հանդէպ՝ դարձը խմբագրութեան վրայ։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակներ եւ իրեր գրուիին Խմբագիրը—Տէրէնին պիրի ուղղուին։ Պոյաճիա Սանդրիպոյ Շատախի Միւ. 193։ Նոր Խան։ Փարիզի գրասենեակը։

Չտեսնուած դարձը չգնահատուած շարադրութիւն չի գրագրուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 29 ԱՊՐԻԼ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Սէլանիկի ցաւալի պատահարին հասարակաց կարծեաց վրայ ըրած դժնդակ ազդեցութիւնը տակաւին անցնելէ շատ հեռի է։ Բայց մեք չըրջաբերութեան եղած չափազանց ղըլոյցներուն եւ յուզեալ միտքերու ենթադրութեանց պէտք եղածէն աւելի կարեւորութիւն չընծայելով կ'անցնինք եղելութեանց ժամանակագրութիւնն։

Երկու հիւպատոսաց մահուանէ ետքն վրայ՝ մայրաքաղաքիս Եւրոպական դեսպաններն իրենց ամենէն հընագոյն պաշտօնակից Ռուսիոյ դեսպանին պալատը գումարեցան։ Արդէն կայսերական դիւանին Թարգման վսեմ. Միւնիր էֆէնտին Բ. Դըրան կողմանէ յատկապէս ղրկուելով խորին ցաւակցութիւն յայտնած էր Գաղղիոյ եւ Գերմանիոյ դեսպանաց։ Նոյնն անձամբ ըրած էր նաեւ Բարձր. Մեծ—Եպարքոսն ալ, երբ կիրակի առաւօտ յիշեալ երկու դեսպանք Նորին բարձրութեան ապարանքն երթալով տեսակցած էին։ Արտաքին գործոց պաշտօնեայ վսեմ. Բաշիտ փաշան ալ նոյն օրը կէս օրէն վերջը դեսպանաց գումարմանն երկայ գըլխաւորեցաւ Ռուսիոյ դեսպանատունը, եւ ցաւ յայտնեց եղած պատահարին վրայ։ Այսու ամենայնիւ դեսպանները որոշեցին Բ. Դրան հինգ առաջարկութիւն ընել որք են. 1՝ Գաղղիոյ եւ Գերմանիոյ հիւպատոսներն ապանողներն եւ Սէլանիկի խռովութեան հեղինակներն յօրինակ այլոց խստիւ պատժուին. 2՝ Կուսակալաց հրաման տրուի հասարակաց անդորրութեան վրայ աչալուրջ հսկողութիւն ընելու, եւ իրենց կառավարած գաւառաց մէջ ծագած խռովութեանց ուղղակի պատասխանատու բռնուին. 3՝ Երկու հիւպատոսաց յուղարկաւորութիւնը մեծահանդէս կերպիւ կատարուի Սէլանիկի մէջ. 4՝ Եղեռնաւորաց տրուած պատիժը բոլոր դաւառաց կուսակալներուն պաշտօնական ծանուցուի. 5՝ Թուրք լրագրաց պատուէր տրուի որ խլամ ժողովրդեան մոլի եռանդը գրգռող յօդուածներ չ'հրատարակեն։

Բ. Դուռն արդէն ինքնին արդարութեան եւ պարագայից պահանջած բոլոր միջոցներն 'ի գործ դնելու ձեռնարկեց։ Վեհ. ինքնակալին կողմէն ալ առաջին քարտուղարը դեսպանաց գումարման ներկայանալով՝ Նորին վեհափառութեան խորին ցաւն յայտնեց եւ ծանոյց թէ եղեռնաւորները խստիւ պիտի պատժուին։ Բայց այս վերջինները դտնելու եւ դատելու համար ժամանակի եւ քննութեան պէտք կայ, եւ դեսպանաց տուած ութ օր պայմանաժամը դուցէ բաւական չ'կրնայ ըլլալ։

Բայց ինչ որ ալ ըլլայ քննութեանց արդիւնքը, Սէլանիկի կուսակալը պատասխանատուութենէ բոլորովին ազատ չկրնար մնալ։ Ընդհանրապէս կարծիք կայ որ եթէ կուսակալը ժամանակին փութար ազդու միջոցներ ձեռք առնուլ որովհետեւ յուզմունքն ուրբաթ իրիկունէն սկսած էր, այս ոճիրը չէր կրնար կատարիլ, եւ երկիրը մեծ վիշտէ մը, տերութիւնն ալ ծանր հոգէ մ'ազատ կը մնար։ Կըսուի թէ կայսերական կառավարութիւնը հեռագրով մայրաքաղաքս հրաւիրեր է կուսակալն՝ որպէս զի նախարարաց խորհրդոյն առջեւ բացատրութիւն տայ իւր բռնած ընթացից։

Մայրաքաղաքիս բոլոր թուրքերէն թերթերը միաձայնութեամբ ցաւ կը յայտնեն 'ի դիմաց թուրք հասարակութեան Սէլանիկի անցից վրայ։ Կայսերական կառավարութիւնն ալ ամենայն ազդութեամբ կը շարժի։ Քննիչներուն կիրակի օրն յատուկ շոգենաւով ճանրայ եղնելը ծանուցեր ենք։ Մայրաքաղաքիս Գերմանական ընդհանուր հիւպատոսն եւ Գաղղիոյ դեսպանին Բ. թարգմանն ալ քննիչներուն կարգէն են։

Սէլանիկէն երեքշաբթի իրիկուն եկած հեռագրալուրերը կը ծանուցանեն թէ Սէլանիկի նորընտիր կուսակալ Էշրէֆ փաշան, Վահան էֆէնտին եւ այլ քննիչք նոյն օրը ժամը չորսին Սէլանիկ հասեր են, եւ ազդոյ համազգեստներով ցամաք ելեր, ու զղակի կուսակալին ապարանքը դնացեր եւ անմիջապէս քննութեան սկըսեր են։

Նոյն հեռագրալուրերը կը ծանուցանեն նաեւ թէ Գաղղիական կլաստիսթէօր եւ Ռուսական Ասքօլտ անուն պատերազմական նաւերը Սէլանիկ հասեր են։ Ասոնցմէ զատ ուրիշ տերութեանց նաւեր ալ կ'սպասուին։ Իտալիոյ կառավարութիւնն երկու պատերազմական շոգենաւ կը ղրկէ. Հելլենական Եօրկի Ա. զրահաւորն ալ Պիրէոնէն Սէլանիկ դնացեր է։

"Պուլղարստանի շարժման" վրայ առնուած լուրերն ալ դոհացուցիչ չեն։ Մնցեալ հինգշաբթի դիշեր ապստամբք Սարէմպէյ անուն թուրքի դիւղն այրեր են, որ երկաթուղւոյն կայարանին մօտ է։ Նոյն դիշերը Ֆիլիպէի մէջ ալ հրդեհ պատահելով թուրքաց տուներ այրեր են։ Ադրիանուպօլսոյ թուրք ժողովուրդը կուսակալէն զէնք ուզեր է, նա ալ Կ. Պոլսէն հեռագրաւ հրաման խնդրեր է, բայց Բ. Դուռը ժողովուրդը զինուորելու հաւանութիւն չէ տուեր. միայն թէ Ադրիանուպօլսոյ մէջ ալ անկանոն զօրք գումարուելով կըռուոյն ապպարէզը պիտի ղրկուի։ Ցիշեալ քաղաքէն երեք հարիւրի չափ ալ Բէտիֆ ղրկուեր է Օթլուդ դիւղի ապստամբաց դէմ։ Արդէն բաւական զօրք գումարուեր է հոն եւ ապստամբաց հետ սաստիկ կռիւ մ'ալ եղեր է։ Շաբաթ առաւոտ զօրքերը չորս հինգ հազարի չափ ապստամբաց դունդի մը վրայ յարձակելով ցրուեր են զանոնք։ Բայց ասիկա Պասիրէթին տուած լուրն է։

Լսուի թէ երկաթուղւոյ դծին մօտ եղած Պուլղար դիւղերու բնակիչներն ալ ապստամբաց հետ միացեր են։ Ցիշեալ դծին ծայրը գտնուած Պէլօվա դիւղը բոլորովին պարպուեր է։ Ռիսդօրի եւ ուրիշ երեք դիւղերու բնակիչք ալ՝ նոյն նահանգին մէջ իրենց համազգի ապստամբաց ընկերացած են, որոց զինուորական պատրաստութիւնը բաւական կատարեալ է եղեր։ Պէլօվայի եւ Գուլէլի Պուրկազի մէջ գտնուած երկաթուղւոյ գործակալներն Ադրիանուպօլիս ապաստաներ են։ Եսմիլօլիի մէջ ապստամբք երկաթուղւոյ ապաստաւորաց վրայ հրացէն պարպեր են։ բայց ոչնաս չէ եղեր։ Մայրաքաղաքէս զօրք տանող երկաթուղւոյ կառախումբին դիմեր Հատէմքէօյէն երկու մղոն անդին աւրուած էին, սակայն վերանորոգուելով կառախումբը ճանրան շարունակեր է։

Ադրիանուպօլսէն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ շաբաթ օրէն վերջը, ապստամբք՝ որոց թիւը շատնալու վրայ է, Ֆիլիպէէն և Թաթար—Պազարճըգէն անդին գտնուած թուրքի դիւղերն ու ագարակները կը հրկիզեն։ Երկաթուղւոյ կառախումբերը սաստիկ զգուշութեամբ կը քալեն, և կամուրջներն ու կայարանները պահպանելու համար զօրք դնել հարկ եղած է։ Երկաթուղւոյ թուրք և Պուլղար գործաւորաց մէջ ալ կռիւ պատահեր է։ Ադրիանուպօլսոյ մէջ ալ հրկիզութեան փորձ եղեր է, բայց բարեբաղդաբար հրաւառ նիւթերն հրէից թաղին մէջ ձեռք անցեր են, և անկէ ղրկուած զօրաց տեղ մայրաքաղաքէս ուրիշ զօրք հասած ըլլալով՝ փողոցները պահապան զինուորներ կը պտտին։ Մայրաքաղաքէս և Ադրիանուպօլսէն Սոֆիա դնացող թղթատարն, ինչպէս նաեւ աւստրիական սուրհանդակը, Թաթար—Պազարճըգէն անդին չեն կրցեր անցնիլ։ Սմիէմեան լերանց կիրճերն և Դրունք Տրայիանոսի ըսուած ժայռերն ապստամբաց ձեռքն են եղեր։ Թաթար—Պազարճըգի և Սոֆիայի մէջ ալ հեռագրական հաղորդակցութիւնը կըտրեր է, և հեռագրերն հեռաւոր ճանբաներէ պտոյտ ընելով կը փոխանակուին յիշեալ երկու քաղաքաց մէջ։ Ֆիլիպէի և Թաթար—Պազարճըգի բնակիչներէն շատեր Ադրիանուպօլիս կը փախչին։

Ընդհանրապէս այս լուրերուն նայելով, դժբաղդաբար հարկ կըլլայ հաւատալ թէ ապստամբութիւնը վաղուց 'ի վեր պատրաստուած ահագին դաւ մ'է, թէ Պալքաններու մէջ օտարազգի գրգռիչներու երթեւեկութեան և միաստակար ներդործութեան լուրերը մնոտի ղրոյցներ չեն եղեր, և թէ Սլաւեան միութեան դաղափարը սին երեւակայութիւն մը չէ։ Այս նշանները կը ցուցնեն նաեւ թէ իրաց ընթացքին՝ վրայ առ այժմ անկարելի է ճիշդ դուշակութիւններ ընել. այս ստոյգ է որ եթէ զինուորական արագ և ազդու միջոցներ չկարենան 'ի մօտոյ հրդեհը մարել, ծաւալումն երկրին համար մեծ կորուստներու պատճառ պիտի ըլլայ։ Բայց դեռ չենք ուզեր բոլորովին յուսակտուր ըլլալ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննա 8 մայիս.

Եւրոպիոյ վաճառականներէն եկած խրախուսիչ լուրերն արժէքները բարձրացուցին, գլխաւորապէս մեր պետական արժեթուղթերը։

Բուլկրի բաժնեթղթոց իջնելուն պատճառը Սէլանիկէն եկած լուրերն են։

Օսմանեան հեռագրաց և թղթատարութեանց վերատեսուչ Եավեր փաշան քաղաքս եկաւ։

Յունաստանի թագաւորն ու թագուհին կայսեր հիւր եղան։

Բրակա 8 մայիս.

Ցայնկոյս Լէթեան նախարարութեան նախագահ Ա.Էլբրէրկ իշխանն տորճանակի հարուածով մ'ապանուեցաւ Գլավարա կոմսն։

Փարիզ 8 մայիս.

Եգիպտոսէն եկած երմտական լուրերը խիստ լաւ ապաւորութիւն մ'ընդին մեր վաճառականաց վրայ։ Եգիպտական երեքուն (Ֆլոթանթ) պարքը հարիւրին 7 տոկոսով Բենսիլիտէի պիտի վերածի, և եւրոպական յանձնաժողով մը կազմուելով անոր պիտի յանձնուի կտրոններուն վճարման սահմանեալ հասութից վրայ հսկողութիւնը։ Վճարմունքն ոսկիով պիտի ըլլայ և մայր գումարին վճարումը 65 տարուան մէջ պիտի կատարուի։

Մատրիտ 8 մայիս.

Պիրպաոի մէջ ապստամբական կամ մանաւանդ ինքնագլխական յուզմունք ծագելով՝ Լօմա զօրապետն հոն դնաց։

Փարիզ 8 մայիս.

Ներքին գործոց նախարար Պ. Ռիքարի և դատական գործոց նախարար Պ. Տիւֆորի մէջ գժտութիւն ծագած ըլլալուն ղրոյցը սուտ կը հանուի։

Պ. Ռիքար խիստ ազատամիտ շրջաբերականներ ղրկեց գաւառապետաց։

Զախակողմը պաշտպան պիտի կենայ նախարարութեան։

Փարիզ 9 մայիս.

Լիւմէից հաշուեցոյցը քննելու պաշտան ունեցող յանձնաժողովն 8ի գէմ 17 ձայնիւ մերժեց Պ. Ռիքարի առաջարկութիւնն, որ վ'ատիկանի քով դտնուող դատական դեսպանութիւնը ջնջել կուզէր։

Վիէննա 9 մայիս.
Անտրասի կոմսը Պէրլին գնաց։
Պէրլին 9 մայիս.
Մէտիւսա Քորվէթը Սէլանիկ ղրկուեցաւ, ուր ուրիշ պատերազմական նաւեր ալ պիտի գումարին։
Պուքրէշ 9 մայիս.
Նոր նախարարութիւնը դրեթէ կազմուեցաւ Պ. Մանօլաքի Քոմիտաքիի նախագահութեամբ։
Լոնտրա 9 մայիս

Ս.մ. Քոնս.		12 1/8
Փոխ	1865	15
»	1869	13 3/8
»	1871	20
»	1872	22
«	1873	13 1/4
Եգիպտ.		43
Անգլ. Քոնս.		96 7/16

Լիվերպուլ 9 մայիս

Բումպակ Միտլինկ—Օրլէան		6 3/8
» Ֆայր Տօլէրահ		4 1/2

Ծախուած 6000 հակ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Հէրսէքի կուսակալ Ալի փաշան Շ.քօտրայի կուսակալ անուանեցաւ.

Ֆիլիպէի նախկին կառավարիչ Ֆէհիմ փաշան Բրիզրէնտի կառավարիչ անուանեցաւ.

Լասիթիի նախորդ կառավարիչ Միլթիատի փաշան Հասարակային շինութեանց խորհրդի նախագահ անուանեցաւ.

Սալիմ էֆէնտին Հէրսէքի կառավարիչ անուանեցաւ.

Տարի Շուրայի անդամ Ֆէրիդ Հասան փաշան Կ. Պոլսոյ զինուորական կառավարիչ անուանեցաւ։

Պուլղարիայէն պաշտօնական լուրեր չկան. ուստի առանձնական նամակաց և մայրաքաղաքս հասնող ճանապարհորդաց բերած լուրերն ու տեղեկութիւնները միայն կը տեսնուին լրագրաց մէջ։

Ֆիլիպէի շրջականերն ապահով չեն։ Թուրքաց վերաբերեալ քանի մ՚ազարակներ հրոյ ճարակ եղեր են. բայց քաղաքը խաղաղ է և արտաքոյ կարգի դէպք մը չէ պատահած հոն։ Իսկ Ֆիլիպէէն անդին մինչև Թաթար—Պազարճըգ, Սարէմպէյ և Պէլօվա այնպէս չէ։ Թաթար-Պազարճըգի վաճառականացը դոցուեր է, և բնակիչներէն շատերը փախեր են։ Սարէմպէյի մէջ մեծ հրդեհ մ՚եղեր է։ Ապստամբք Պէլօվայի անտառն ալ այրելու փորձ փորձեր են, բայց չեն յաջողեր։ Ֆիլիպէէն Սարէմպէյ երթալու ճանբուն վրայ երկաթուղւոյն երկաթէ գիծերէն մի քանին վերուցեր են. բայց բարեբաղդաբար ժամանակին իմացուելով վտանգ մը չէ պատահեր։ Սոֆիայի հետ հեռագրական հաղորդակցութիւնք առայժմ անգամ վերահաստատուելէ ետև՝ նորէն խզուեր են։ Կը վախցուի որ Տրայիանոսի Դրունք (Քարուճք.ք) կոչուած կիրճը՝ որ Թաթար—Պազարճըգէն Սոֆիա երթալու ճանբուն վրայ է, ապստամբաց ձեռքն անցած կըլլայ։

Ադրիանուպօլսոյ և Ֆիլիպէի մէջ տեղն ապստամբք երկաթուղւոյ կառախումբի մը վրայ հրաձգէն արձակելով, աղջիկ մը, երկու մարդ և ձի մ՚սպաններ են։

Կիրակի օրը՝ մայրաքաղաքիս Գերմանական դեսպան Պարոն Տը Վէրթէր՝ Պ. Ապօթի սպանութեան ցաւալի լուրն առածին պէս, դեսպանատան պաշտօնատարներէն մին յատկապէս Եէնի գեղ Տօքթոր Գարաթոտորիի ղրկելով իւր ցաւակցութիւնը յայտնեց։

Պ. Ապօթ՝ Տօքթոր Գարաթոտորիի փեսան էր, Գաղղիոյ հիւպատոս Պ. Մուլէն ալ Պ. Ապօթի քեռայրն էր, որոյ համար սխալմամբ ըսուած էր թէ նա ալ Տ. Գարաթոտորիի փեսան էր։

Մայրաքաղաքիս Ռուսական դեսպան Վսեմ. Իգնաթիէվ զօրապետն երէկ առաւօտ Մեծ-Եպարքոսին ապարանքն երթալով երկար տեսակցութիւն մ՚ըրաւ Ն. Բարձրութեան հետ։ Յետոյ միւս դեսպաններն ալ Ռուսիոյ դեսպանատունը գումարուելով խորհուրդ ըրին։

Պոսնիոյ կուսակալէն ապրիլ 25 թուով Բ. Դուռն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ֆէրիդ վէլի փաշան Պէհ.քէ գնացած ժամանակ Զօրլօվիցայի կիրճին մէջ 1500 ի չափ ապստամբներու պատահեր և չորս ժամ կռուելով՝ անոնց յաղթեր և բռնած ամուր դիրքերնին գրաւեր է։

Այսօր հելլենական պատերազմի նաւ մը կ՚սպասուի 'ի Կ. Պոլիս, հելլենական դեսպանին տրամադրութեան ներքև գտնուելու համար։

Ֆար տիւ Պոսֆոր լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ, Գերմանիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ դեսպաններն ալ նմանօրինակ նաւեր բերել կուտան իրենց տրամադրութեան ներքև սպասելու համար։

Սէլանիկի կուսակալին կողմէ եկած հեռագրալուրը կարդացողներն այնպէս կը կարծեն թէ Սէլանիկի ամերիկեան հիւպատոսն և Հաճի Լազարօ անուն անձը գատ մարդիկ են. բայց այնպէս չէ։ Ամերիկայի հիւպատոսը նոյն Հաճի Լազարօն է, Պուլղար վաճառական մը, որոյ ազգական է եղեր մահմետականութեան դարձող Պուլղար աղջիկը։ Քուռնիէ տ՚Օրիան լրագիրը ըսյս ծանուցանելէ ետև՝ կաւելցնէ թէ յիշեալ աղջիկը 12 տարու է եղեր։

Կերև ի թէ զինուորական գործոց նախորդ նախարար Վսեմ. Տէրվիշ փաշային Տիարպէքիրի կուսակալ անուանիլն ետ մնացեր է։ Ն. Վսեմութիւնն առ այժմ Կ. Պոլիս պիտի մնայ։

Հալէպէն Պէրութի Հասի.քաթ—էլ— Ալիպար լրագրին հաղորդուած հեռագիր մը լուր կուտայ թէ Եդեսիոյ (Ուրֆա) մէջ թուրքերն ու զապթիէներն իրարու հետ կռուելով՝ Հալէպի կուսակալն անձամբ յիշեալ քաղաքը գնացեր է, և կայսերական հինգերորդ զօրաբանակին հրամանատար Իզզէթ փաշան ալ պաշտօնատար մը ղրկեր է։

Սուլթանայի Բառանթինայի տեսուչ Տօքթոր Ֆրանկիւլ էֆէնտի Մալէզեան, որ առ ժամանակեայ պաշտօնով ասկէց երեք ամիս առաջ Զանդ գալէ գնացած էր, այս շաբթու Կ. Պոլիս վերադարձաւ, և կը լսենք թէ Մուսուլ և Տիարպէքիր պիտի երթայ՝ Պաղտատի ժանտախտին ծաւալման առաջքն առնելու համար հարկ եղած միջոցներուն գործադրութեանը հսկելու։

Զօրլուի և Սինէքլիի մէջ տեղն, երկաթուղւոյն գծին վրայ բաղում մարախ լցուած ըլլալով, կիրակի օրը գնացող կառախումբերէն ոմանք պարտաւորեցան կանգ առնուլ և աւազ ցանել գիծերուն վրայ, որպէս զի մարախները գծին երկաթներուն վրայէն քաշուին՝ և կառաց անիւներուն արգելք չըլլան։

Երկուշաբթի օրը Հաճի Մուսթաֆա անուն թուրք մը Սիւլէյմանիէի մօտ Տէօքմէճիներու շուկան իւր խանութին մէջ ինքզինք կախելով ըսպաննեց։

Այս դիշեր ժամ երկու քուկէսին միջոցները Ղալաթիոյ Մոմխանէի թաղը օղիի դործարանէ մը հրդեհ ելնելով, դործարանն և քովի տաղաճավաճառի վերի յարկն այրեցան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա 28 ապրիլ.

Կայսերական կառավարութիւնը նոյն իսկ ներկայ դժուարին պարագայից մէջ չ՚մոռցաւ երմտական ծանր և կարևոր խնդիրը, և Բ. Դուռն ասոր համար յանձնաժողով կը գումարի։ Կ՚ըսուի թէ արժեթղթոց միակերպութեան ծրագիրը դորմադրութեան մնտեցած է. Օսմանեան պանքան ալ պայմանագիրն ստորագրած է եղեր։ Թէ այս և թէ ներկայ պարագայից մէջ Բ. Դրան արդարասէր ընթացքը Օսմ. Քոնսոլիտէին 1 դրուշէն աւելի բարձրանալուն պատճառ եղան։ Սէլանիկի լուրերուն վրայ կիրակի օրը Բերայի փոքր Պօրսան Քոնսոլիտէները 12 էն ալ վար իջած էին, բայց անկէ 'ի վեր գիները բարձրացան։ Երեքշաբթի օրը Լոնտրայէն և Փարիզէն եկած հեռագրալուրերն ալ կիրակի գիշերուան գիներուն վրայ թեթև բարձրում մը կը նշանակէին, ուստի հոս ալ մինչև 13 դրշ 10 փարա դնաց. երկաթուղւոյ մուրհակներն ալ մինչև 37 3/4 ելան։

ԼՈՍՏԱՆԴՆԱՒՃԼԻՕ
ԵՍՀԱՏԸ ՈՒՏՈՒՏԻՒ

28 ապրիլ. չորեքշաբթի իրիկուն		13, 4
29 ապրիլ. հինգշաբթի առաւօտ բացուելաւ		13, 7
ժամ 5 ին		13,12

Կ. Պոլիս 28 ապրիլ.

Ֆոնդէթէ.էնկերայի բաժինք Անգլիոյ		2,15
« Փոխանակութեան	»	1,30
Կ. Պոլսոյ Պանքային	»	3, 2
Բրէտի ժէնէրալ	»	2,38
Բրէտի Օսմրօ—Թիւրք		—
Երկաթուղեաց	Ֆր.	36 1/2
Փոխ. 1863	»	75
» 1865	»	75
» 1869	» »	67
» 1872	» »	22 1/2
» 1873	» »	64
Թրամուայ	Օսմ. լիր	1,15

ԸՆԹԱՑՔ ՊՐԱՄՈՅ
28 ԱՊՐԻԼ

Անգլ. լիրա	դուրուշ	110
Ն.ուայէոն ուկի	»	87 35
Իմբէռիալ Ռուս	»	88 20
Դ.ըրլ.փ	»	51 22
Հինգ ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	107 5
Պլինդ	»	139

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք հայրն անցեալ հինգշաբթի օրը Բ. Դուռն երթալով ազգային ինչ ինչ խնդրոց համար բարձր Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցելէ ետև, կըսէ փունջ լրագիրը, դաւառական ազգայնոց հողային և այլ խնդրոց համար անցեալները Բ. Դուռը կազմուած յանձնաժողովոյն հանդիպեր և բաւական խորհրդակցեր է։

Բերկրութեամբ կիմանամք թէ այս յանձնաժողովն իւր տեղեկագիրը խմբագրեր է, որով մեր ազգայնոց օգտակար բազմաղան առաջարկութիւններ կը մատուցանէ կայսերական կառավարութեան։

Այս յանձնաժողովոյն մէկ նշանաւոր գործն է հետևեալն։

Սեբաստիոյ Գանկալ նահանգի Եարհիսար գիւղի ազգայնք շատոնց ի վեր կը բողոքէին, թէ իրենց սեպհական տեղերուն մէջ Զէր.քէս.ք բըռնի բնակութիւն հաստատած են, և տեղւոյն Գայմագամն ալ իրենց իրաւունքն պաշտպանելու տրամադիր չէ։

Ակէց զատ 3000 արտավար տեղ՝ որ մեր ազգայնոց սեպհականութիւնն է, տարիներէ հետէ աշխատելով՝ չէնցուցեր, ջուրեր բերեր, դեռեր շիներ, զարդարեր, և վերջապէս դեղեցիկ գիւղ մը կանգներ են. բայց ըստ օրինի դեղ շիներու համար հրամանն առնուած չըլլալով՝ իրենց բազմաքիրան աշխատութեանց այդ բոլոր արդիւնքը առ ոչինչ կը համարուէր. և ասոր համար տեղւոյն քահանայն բազում ժամանակէ հետէ մայրաքաղաքս կթափառէր, և արդարութիւն ու դթութիւն կհայցեր։

Արդ՝ յիշեալ պատկառելի յանձնաժողովոյ տեղեկագրութեան շնորհիւ, որոշուած է որ Գանկալի Գայմագամը պաշտօնանկ ըլլայ. Զէր.քէս.ք մեր ազգայնոց սեպհական տեղերէն հանուին և յիշեալ գիւղը մեր ազգայնոց վրայ ըստ օրինի արձանագրուի, և օ՛չ ոք իրաւունք չունենայ միջամտել յայդմ և բռնաբարել։

Յիշեալ լրագիրը կը ծանուցանէ նաև թէ Բ. Դուռը Պատրիարքարանի խնդրանաց համեմատ հրամանագիր մը տուեր է ուղղեալ առ կուսակալն Իզմիրի, որպէս զի տեղւոյն ազգային առաջնորդարանէն վերցուած և Սպարթալեանի վաճառատունը փոխադրուած ազգային տումարներն ու արձանագրութիւնները տեղւոյն քաղաքական ժողովին յանձնուին, իբրև պաշտօնական օրինաւոր մարմնոյ, և թոյլ տրուի որ գաւառական նորընտիր ընդհանուր ժողովը գումարելով՝ պէտք եղած նախնական գործողութիւններն ընէ։

Բաց յայտնէ, Բ. Դուռն այս հրամանագրով կծանուցանէ նաև տեղական կառավարութեան, թէ զինուորական տրոց և այլ խնդրոց համար յատուկ յանձնաժողովոյ կազմութեան պէտք չկայ. այլ հարկ է արդէն դանուած քաղաքական ժողովոյ հետ բանակցիլ, և վերջապէս ղնա միայն օրինաւոր պաշտօնական մարմին համարիլ, քանի որ նոր քաղաքական ժողով ընտրուած չէ, և քանի որ Պատրիարքարանն զնա վաւերական ճանչնալով, նորա հետ յարաբերութիւն կընէ ազգային խընդրոց ու գործոց մէջ։

---

*Բաղէշու մէջ՝ կայսերական նոր հրովարտակին տրամադրութեան համեմատ ինթիխապճիներու ընտրութեան առթիւ Բաղէշու հին չօրպաճի խաչմանուկեան Աւետիս անուն անձին քուէ տրուած չըլլալով *, ինչպէս յայտնի կերևի, 'յիշեալ անձին ադրանօք, 200 ի չափ սուտ 'իրաւատորագրութեամբ բողոքոյ հանրագիր մ՚եկած է 'ի Պատրիարքարան Բաղէշու Քաղաքական ժողովին դէմ, որ այդ խաչմանուկեան Աւետիսին ընտրութեանը չէ նպաստեր։ Հանրագիրն ստորագրողներն՝ այն է խաչմանուկեան Աւետիսի սուտ կամիրաւարբանեակները՝ կըխնդրեն վարչութենէն որ քննիչ մը ղրկէ Բաղէշ, և Քաղ. ժողովը տապալելով նոր Քաղաքական ժողով մ՚ընտրել տայ 'ի փառս և 'ի գոհութիւն յիշեալ չօրպաճի էֆէնտիին։*

Տարակոյս չկայ որ վարչութիւնն և ոչ իսկ նկատողութեան արժանի կրնայ համարիլ այսպիսի հակասահմանադրական 'անտեղի պահանջում մը, որ տերութեան չնորհած արտօնութիւնն անձնական շահու ծառայեցնելէ զատ ուրիշ նպատակ չկրնար ունենալ։

---

* Անչուշտ ժողովուրդն իրաւացի պատճառներ ունի քուէ չտալու այդ չօրպաճի էֆէնտիին, որոյ դէմ ժամանակ ժամանակ դառն դանդատներ լսուած են։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԳ
ԵՌ ԸՆՏՐՈՂՍ ՊԷՕՅԻՒԲՏԷՐԼԻ

Գիւղիս Թաղ. Խորհուրդը՝ որոյ անդամք էին Մեծ. Գէորգ Էֆէնտի Փանոսեան, Աստուածատուր Էֆէնտի Զունդ, Բարսեղ Էֆէնտի Բարսեղեան, Պետրոս Էֆէնտի Մերասէտի, և Զորար Էֆէնտի Էնքսէրճեան, իւր պաշտօնավարութեան քառամեայ շրջանը աւարտած և հրաժարականն ալ Ազգ. կեդրոնական վարչութեան մատուցած ըլլալով, այս անգամ Ապրիլ 19 թուով գրկուած պաշտօնական հրամանագրին համեմատ կազմուա՝ ընտրողական ժողովը որոշեց նոր Թաղ. Խորհրդոյ մ'ընտրութեան քուէարկութիւն ընել յառաջիկայ Մայիս 2 կիրակի օր 'ի Ս. Հռիփսիմեայ Եկեղեցւոջ Պէօյիւք Տէրէի։

Եւ որովհետև ժողովը պարտաւորութիւն չ'ունենալով տպեալ նամակներ ցրուել ընտրողաց՝ բաւական պիտի համարի ներկայ ազդարարութիւնս 'ի տեղեկութիւն, յայն սակս կը խնդրուի յատկապէս որ իւրաքանչիւր ընտրող բարեհաճի իր ընտրական իրաւունքն 'ի գործ դնել հետևեալ հրահանգաց համեմատ։

Ա. Քուէատուփը բաց է վերոյիշեալ կիրակի առաւօտ ժամը 1 էն մինչև 3 'ի Թաղ. Խորհրդարանի Եկեղեցւոյ, և 3էն այսինքն ժամերգութեան աւարտմանէն ետքն ալ յատենի Ս. Եկեղեցւոյ։

Բ. Քուէատուփը ժամը 4ին գոցուելով Քուէհամարի պիտի սկսի. որմէ ետքը եկած քուեներն հարկաւ անընդունելի են։

Գ. Ընտրողը կը պարտին քուէարկութեան որոշեալ օրը մինչև որոշեալ ժամը իրենց քուէն անձամբ բերել, և ընտրողաց ցանկին մէջ իրենց անուան առջին ստորագրելէ ետքը քուէատուփը ձգել. իսկ եթէ ոք բանաւոր պատճառաւ իւիք չկարենայ անձամբ գալ, պարտի իւր քուէն յատուկ ստորագրեալ նամակաւ մ' ուղղել առ նախագահ Ընտրող. ժողովոյ։

Դ. Այն քուէներն որ ստորագրուած են կամ անստորագիր նամակաւ ղրկուած և կամ պահանջեալ հինգ անձէն աւելի գրուած, անընդունելի են ըստ օրինի։

Ե. Ընտրող. ժողովը ընտրելի հինգ անձանց եռամսեայ թուովը հետևեալ ընտրելեաց ցուցակը պատրաստած կը ներկայացնէ ընտրողաց դիւրութեանն համար. բայց ընտրողք պարտաւոր չեն ճշդիւ ասոր հետևել, այլ ազատ են գրսէն այսինքն ընտրողաց ցուցակէն ալ ընտրելու։

ՅՈՒՑԱԿ ԸՆՏՐԵԼԵԱՅ

Մեծ. Անդրէաս Էֆէնտի Սքատճեան
» Մանասէ » Թուլումճեան
» Մանուէլ » Գավաֆեան
» Յակոբ » Փափազեան
» Յարութիւն » Էնքսէրճեան
» Յարութիւն » Մաքսուտեան
» Յարութիւն » Մուրատեան
» Յարութիւն » Սարգսեան
» » » Սվաճեան
» » Պէյ Տօքթէօր
» Յովհաննէս Էֆ. Գալֆիքճեան
» » » Մերասեան
» Նիկողոս » Յակոբեան
» Սարգիս » Զրաճեան
» Ստեփան » Բարսեղեան։

Թէ ընտրողաց և թէ ընտրելեաց ցուցակներուն վրայ դիտողութիւն մ'ունեցողը կը պարտի դրով կամ բանիւ հաղորդել զայն առ նախագահն Ընտրող. ժողովոյ մինչև յառաջիկայ Ապրիլ 30 ուրբաթ երեկոյ, որմէ յետոյ եղած դիտողութիւնք անընդունելի են ըստ օրինի Ազգային Սահմանադրութեան։

1876 ապրիլ 25 Մնամ աղօթարար
Թաղ. խորհրդարան Նախագահ Ընտրողական ժողովոյ
Պէօյիւքտէրէ Յովհ. Խաչատուր
Տ. Բարթողիմէոսեան

. . . Խմբագիր .

Յառաջիկայ կիւրակէ մայիս 2 գիւղիս Ս. Խաչ եկեղեցւոյն տօնախմբութեանն առթիւ նախկին Պատրիարք Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկն Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ։

Ուստի կը խնդրեմք որ ներկայս 'ի դիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդոյ բարեհաճիք հրատարակել։

28 ապրիլ 1876 Ի դիմաց աւժ. Թաղ.
Գուրսուչէշմէ Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Դաւիթ Հ. Պեշիկթաշեան Մարտիրոս Մէյտանլեան

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ 28 ԱՊՐԻԼ 1876

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

1 Լիրան 100 դրշ էն

Բամպակ

Ատանա, Թարսուս,	հօխ.	5 3/4—6 1/4	
Վրասա. Պարսկ.	»	—	
Պալըքէս. Կէյվէ, Մայթոս	»	7 —7 1/4	
Բուրդ լուացուած			
Բումէլի,	հօխ.	—	—
Անգաօլու,	»	—	—
Բուրդ չլուացուած			
Էսկի Շէհիր	հօխ. 2 »	7—7 1/4	
Եօզղատ, Էնկիւրիւ	»	6—6 1/2	
Քասապպազի	» 11—12	Լ. 130	
		Լ. 100	
Բուրդ այծի (Թիֆթիք) Էնկիւրիւրշ		37—39	
» » Բ. տեսակ	»	—	
» » Պէյպազար, Քասթ.		35—37	
» » Վան Լայն		16—22	
Մարթ այծի,	7—8 Լ. 1	Լիր. 100	
» դաւին զոյգը	17—18	» 130	
Մետաքս			
Պրուսա	հօխան	—	Լ. 100
Բաֆրա, Կէյվէ	»	80—100	»
Պարսկ. Սիրիա	»	ֆր. 22—25	
Բուխարա		36—40	
Խոշակ չոր			
Պրուսա, Սիրիա հօխան		38—40	130
Ֆակած	»	22—28	»
Ճէհրի			
Կեսարիա, Էնկ. հօ.		8—9	100
Իսքիլիպ, Թոգատ	»	5 1/2—6	»
Գաղի խէժ (քիթրէ)	»	28 – 33	»
Կանեփ Ա. տես.	»	4 1/2—5	130
Աֆիոն ա. տեսակ	»	260—270	100
» վար »	»	200 – 220	»
Կոտաւատ, քիլէ		50 – 52	Լ. 130
Սուսամ, օխ.		3 1/8—3 5/8	դրշ. »
Անիսոն Քիոսի, օխան		11—12	»
» Բումէլի	»	7 —8	»
» Ա. տես.	»	4—5	»
Քեմոն (քիմիոն)	»	3 1/2—4	»
Զէթ Միտիլի և Ատրամիթ հօխ.		5 3/4	դրշ. 107
» Կիրիտ հօխ.		5 1/8—	» »
» Քիոս »		7 1/2	» »
» Մուտանեա		6	» »
» Յունաս. Վօլօս		6 1/4—6 1/2	»
Օճառ Քանտիա հօխ.		4 1/2—4 3/4	»
Հանիա »	»	4—4 3/8	»
» Ռէթիմօ	»	4 1/8—4 1/2	» »
» Միտիլի	»	5—5 1/2	» Լ. 130
ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ			Լ. 100
Խաֆվէ Ռիօ Ա. տես. 100 օխ.		1300—1400	
» Բ. » » »		1200—1260	
» Գ. » » »		1100 – 1150	
» Եէմէն		15—16	Լ. 104
Շաքար փոշի Հոլ. կենդ.		190—194	Լ. 103
» » Գաղղ. »		— —	»
» գլուխ 3 քիլ. »		235—	Լ. 100
» » 3 » »		245—	»
Պղպեղ Ա. և Բ. տես. օխ.		6 1/2—7	Լ. 104
Մեխակ (գարէնֆիլ) »		25—26	Լ. 100
Խունկ կենդ.		200—240	»
Լեղակ (չիվիտ) պէնկ. »		110—135	»
» » Մատր. »		50—70	»
Որդան կարմիր (գըրմըզ)		36—40	Լ. 104
Բէթրոլ (կապ) Ամեր. անա.		60—61	100
Սբարմաչէթ ըստ տես. »		64—98	»
Ապակի »		20 1/2—21	ֆր.
Զայ Քօնկօ հօխ.		22—28	Լ. 105
» Բէքքօ Ծաղիկ »		60—150	»
Բրինճ Ճէնով. 100 քիլ.		39—42	ֆր.
» Հնդկ. »		դրշ 148—150	Լ. 103
» Եգիպտ. օխ. »		3 1/2—4	Լ. 120
Ռում Անգղ.		8 1/2—10	կալ. 103
» Ամեր. Թրիվսա		16 3/4—17	»
Կարապ Եղ Սիպիր օխ.		13—13 1/2	100
» Թրիվսա և Բուռ.		8 1/2—9	105
Ճարպ Ռուս. հօխ.		6 1/2—7	105
» Բումէլի »		7 1/2—8	»
Խավիար Ա. տես. »		50—52	120
» Բ. » »		—	»
ՄԵՏԱՂՔ			
Երկաթ Թրիվսա անառուկ		195—200	100
Ջողաձև և չրջ. կենդ.		63—83—100	»
Ծրար »		65—66	Լ. 106
Տախտակ »		105—	»
Շվէտի ճոպ. և ծրար »		120—128	»
Պղինձ Անգղ. հօխ		15 1/2—16	100
Զինք. 100 »		109—110	ֆր.
Անագ կենդ.		560—565	»
Կապար տախ. և խողով. »		160 – 165	104
Թանաք (թէնէքէ) Ձ անա.		260—265	100
Քարֆիցա Ն. 15/48 50 քիլ.		88 – 89	»
ԱՐՄՏԻՒ			100
Յորեն կ սրծր, Աղախ, քիլէ		27 – 29	
» » Խամայիլ »		27—29	
Կիրքա Աղախ »		28 - 30	
» Դանուբ »		26—28	
Կարծր, Պալչըգ. Պուրկ. »		20—23	
» » Ռօտոսթ. Աղր. »		23—24	
Յորեն կակուղ, Դանուբ »		20 – 23	
» » Բումէլի »		19 - 23	
Եղիպտացոր. Դանուբ »		10.—12	
» Բօթի, Օրտու. »		10—10 1/2	
» Բումէլի »		— —	
Գարի, Դանուբ »		15	
» Բումէլի		14 1/2—15	
Վարսակ (Եուլ.) Անատ. »		9 1/2—10	
» Բումէլի		9 1/2—10 1/2	
Հաճար (չավտար) »		17—18	
ԱԼԻՒՐ			
Օտկտա Ա. տես. 60 հօխ.		132—135	Լ. 100
» Բ. » »		124—126	»
» Գ. » »		118—120	»
Իպրայ. ըստ » »		80—93	»
Կալաց Ա. » »		104—	»
» Բ. և Գ. » »		95—88	»
Բնիկ Ա. » 60 հօխ.		88—90	100
» Բ. և Գ. » »		82 – 86	»
ՄԱՆԻ ՖԱԹՈՒՐԱ			
Մահուտի			
Թ. 5 – 9 լիպրէ		6 3/4 – 7 1/8	105
Մէքսիքան 5 – 9	»	7 – 7 3/8	»
Լոնկ Քլոթ 3 – 7 1/2	»	6 7/8	»
» 6 – 10	»	6 7/8	»
» 8 - 12	»	6 3/4—6 7/8	»
Բամպակ մանած			
Էքսթրա Ն. 8—6/14 լիպ.		44—50	»
Վաթէր »	»	50—56	»
Էքսթրա » 16/24	»	62—78	»
Վաթէր » »	»	52—58	»

ԻԼԱՆ

Տարը Շուրատա մահֆուզ նիւմունէյէրինէ մութապը.ք օլմա.ք իւզրէ Իզմիա ֆապրիգայի հիւմայունը լչին մուպայնա օլունաճա.ք 12,000 քըյէ Շապըն պէհէր քըյէսի 2 1/2 վէ 300 քըյէ պիքրօմանթ ալ փոթասըն պէհէր քըյէսի 16 վէ 400 քըյէ կէօզթաշընըն պէհէր քըյէսի 6 դրշա օլմա.ք վէ պահասը մա.քպուզ սէնէտի վիրուտինատէ սիմ մէճիտիյէ 21 1/2 դրուշ հիսապըյըլա Լոիրնէ վէ Սէլանիկ էմ վալինատէն հավալէթէն թէսվիյէ օլունմա.ք չէրայիթի իլէ Թալիպի էօհտէսինատէ օլուպ մայիսը Ռումինին պիւրինճի ճումա էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վէրիլէճէյինատէն, իթա սընա թալիպ օլանլարըն եէվմի մէղքիւրատէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէյէրի։

27 Նիսան 1876

Պապը Սէրասքէրի 2

Տարը շուրատա մահֆուզ նիւմունէյէրինէ մութապը.ք օլմա.ք իւզրէ էլպիսէ անպարընա մուպայնա օլունաճա.ք 4500 արշըն Սարը Իսլիմեա ապասընըն պէհէր արշընը 8 դրշ 30 փարայա վէ 3000 արշըն էվ շայապընըն պէհէր արշընը 9 դրշա օլմա.ք վէ պահասը մա.քպուզ սէնէտի թարիխինատէն իթիպարէն 31 կիւն միւրինատէ սիմ մէճիտիյէ 21 1/2 դրշ հիսապըյըլա Լոիրնէ վէ Սէլանիկ էմ վալինատէն հավալէթէն թէսվիյէ օլունմա.ք չէրայիթի իլէ Թալիպի էօհտէսինատէ օլուպ մայիսը Ռումինին պիւրինճի ճումա էրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վէրիլէճէյինատէն, իթա սընա թալիպ օլանլարըն եէվմի մէղքիւրատէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէյէրի։

27 Նիսան 1876 2

Պապը Սէրասքէրի

Հէր քիմին եէալնատէ 91 սէնէսի Շուպաթըն նիհայէթինէ քատար թայինաթը լահմիյէ փուսուլատը վարիսէ, 92 սէնէսի Մայիս նիհայէթինէ տէկին այնէն վէ եախօտ պէտէլէն ախպ իթմէլէրի իլան օլունուր։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԻՄԲԱՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆ

Սիրոյ, Երջանկութեան, Հաւատարմութեան, Ամուսնական Համակրութեանց և Հակակրութեանց. Նախանձ, Շնութիւն Ապահարզան, Ամուրութիւն.

ԳՈՐԾ

Գաղղերէն Ա. Տքտէ հեղինակէն

Թարգմանեց Մ. Ս. Քաքմաճեան

Ամուսնութեան մեծ խնդրոյն վրայ մինչև այսօր Եւրոպայի մէջ հրատարակուած իմաստասիրական գործոց ամենէն ընտիրն ու կատարեալն է, որ կրնայ իրրև դասագիրք ծառայել ամեն կարգի և աստիճանի անձանց, մանաւանդ ներկայ ժամանակիս մէջ, ուր բարուց ապականութիւնն ու զեղխութիւնը մեր ազգին մէջ ալ ծաւալելով շմեղ օր քան զօր 'ի թշուառութիւն և 'ի կորուստ կը մղեն։

Կը ծախսուի ամեն հայ դրավաճառաց քով գին երեք քառորդ արծաթ մէճիտիա։

Կեդրոնատեղին է Բիզա փաշա խան թիւ 3 Ս. Ղ. Պարտիզպանեան և Ընկ. ապարան։

ՅԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ՇԱԲԱԹ
ԽՍՋԻ ՃԱՌ ԵՒ ԿՈՐՈՒՍԵԼՈՅՆ ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հոփեփրեց Խրիմեան Հայրիկ

Կը գտնուի Ս. Ղ. և Եաղմաճեան դրատունը՝ Եէնի ճամի փողոց Զիլինկիրլէր ճատէսի թիւ 8. գին 1 ֆր.

ԹՄԲԻԼԻ ԷՐՄԷՆԻՍԸ
Վ. Է
ԿԻՒԼԻՍԹԱՆԸ ՇԱՐԳԻՑԻ
ՄԻՒԷԼԻՖԻ

Տ. Վ. Թ. Տ. Տ. Վ. Թ. Եան

Թուրքերէն լեզուով ընդարձակ

ազգային պատմութիւն մը, որ տեսար առ տեսար հրատարակիլ սկսած է, և տպագրական ծախուց դիւրութեան համար բաժանորդագրութիւն մը բացուած է մէկ մէկ Օսմանեան լիրայի։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Կ. Պոլիս Սպարապետի դրան փողոցը թիւ 28 Վարսավիրային խանութը, և Եէնի ճամի փողոցը թիւ 8 · Ս · Ղ · և Եաղմուճեանի գրատունը և ուրիշ Հայ գրավաճառաց խանութներն, ուր բաժանորդագրութիւնէ զատ տեսար առ տեսար ալ պիտի վաճառուին։

ԲՐԻՍՏՈՆԻՈՒԹԻՒՆ
Ե Ի
ԼՈՒՏԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐ
ՏԵՍՐ 5 6 և 7

Գրեցաց Պ· Տիգրան Դ· Գոփամանճեան

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց խանութները և կամուրջի զբլեխու Պառաքան։ Գին 100 փարա։

ՆԱԽԱՀԱՅԻՑ
ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ Ե Ի ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Աւետարանէ ըստ Յովհ. Յ· Մկրտչ

Նախկին աշակերտ Դուզար—Շահնազարեան վարժարանին

Տղայոց համար ամենակարևոր դասագիրք մը, որոյ մէջ ամեն գիտութեանց և արուեստից վրայ սկզբնական տեղեկութիւնք կան պարզ և դիւրընթեր ոճով, որք տղայոց հետաքրքրութիւնը կը շարժեն, միտքը կը սրեն, և նոյն գիտութիւններն ու արուեստներն ընդարձակօրէն և դիւրութեամբ ուսանելու ընդունակ կը նեն։ Այսպիսի երկասիրութիւն մը պատիւ կը բերէ երիտասարդ հեղինակին, որ իւր աշխատութիւնն փոխանակ լոկ զուարճալի ընելու՝ օգտակար և արդիւնաւոր ընել ուզեր է։

Կը ծախուի Փարիզի գրատունը որ 'ի Յակոբեան խան, և Մէրճանը գրավաճառ Սրապեան Պաղտասար աշխարհային խանութը գին 8 ղրուշ։

ԼԻԹԼԻ ՎԱՆՉԷՐ

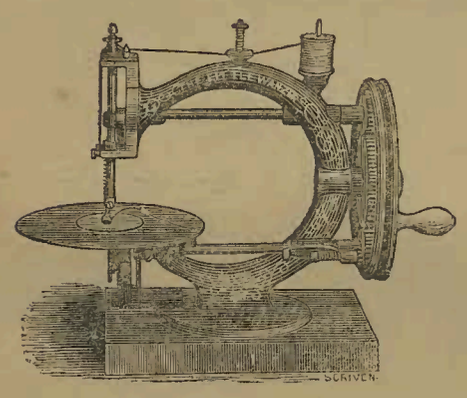

Ընտանեաց համար ձեռքով գործող ԼԻԹԼԻ ՎԱՆՉԷՐ կոչուած անքակ կար կարող մեքենային ինչչափ պիտանի ըլլալն իմացնելու համար բաւական է իրրև ապացոյց յառաջ բերել որ հիմա Մեծն Բրիտանիա և Իրլանտիա սոյն մեքենայէն 100,000 էն աւելի գործածութեան մէջ կը գտնուի։

ԼԻԹԼԻ ՎԱՆՉԷՐ մեքենան հընարողն ուրիշ ամեն մեքենաներուն վրայ տեսնուած պակասութիւններն աղէկ դիտած ըլլալով ինքն անոնցմէ բոլորովին աղատ մեքենայ մը շինուած է, որն որ վերջին աստիճանի պարզ է և ամեն տեսակ կար կը չարէ։

Այս մաքինաներէն և նաև ՍԻՆԿԸՐԻ, ՀԱՌԻԻ և ԷԼԱՍԹԻԲԻ գործիքներէն թէ արհեստաւորաց և թէ ընտանեաց համար միշտ պատրաստ կը գտնուի

ՂԱԼԱԹԻԱ Ս· Մ· ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ· ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԱՂԱԶԱՆ

Տեսակները ամենալաւ ու գիները շատ աժան են.—Գնել ուզողը առաջ մեր գործիքները թող քննէ, որոնք կերաշխաւորենք ու պայմանաւ կը ծախենք։

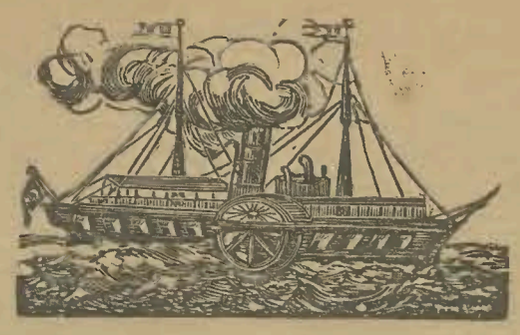

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽՈՍՔԻՆԷ
ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ
1876 ՄԱՅԻՍ 1 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՅԻՍ 31

ԲՈՍՖՈՐԷՆ ԻԶՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ թվ. Ե-բոպոկան Եղեր։

11 15 49 Եէնիմահալլէէն Մէզարպ· Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա Եէնիքէօյ Սմէէնեա, Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պէպէք ։
12 20 Եէնիմահ. Մէզար· Պէօյիւք· Բիրլէճ· Թարապ· Եէնիք· Էմիրկէն Ր· Հիսար, Պէպէք· Արնավ·
12 45 32 Ր· եւ Ա· Գավաքէն Մէզարպ· Պէօյիւքա, Թարապիա, Եէնիքէօյ· Էմիրկէն, Ր· Հիսար, Պէպէք ։ (Ուրբաթ օրերը ժամը 1 1/4 ին)։
2 18 Եէնիմահալլէէն Մէզար· Պէօյիւքա· Թարապիա, Եէնիքէօյ· Սմէէնեա, Պոյաճ, Ր· Հիսար, Պէպէք· Արնավ· Գուր· Օրթաք· Պէշիկթաշ։ (բացի ուրբաթէ)։
3 15 19 Եէնիմահալլէէն Մէզար· Պէօյիւք· Թարապիա, Եէնիք· Սմէենիա, Էմիրկէն· Ր՝Հիսար Պէպէք· Արնավ· Պէյլերպէյ (Ուրբաթ օրերը Օրթաք· Պէշիք)։
4 30 20 Պէօյիւքա· Թարապ· Եէնիք· Էմիրկ· Պոյաճ· Ր Հիսար, Պէպէք, Արնավ· Գուրուչ· Օրթաք· Պէշիքթաշ։
6 45 3 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքա· Թարապ· Պէյքօղ, Եէնիք· Էմիրկէն, Դանլըճա, Ր· Ա· Հիսար Գանտիլի Արնավուտաք· Զէնկ· Պէյլերպէյ, Օրթաքէօյ Գուզկունճուք, Պէշիքթաշ, Իսկիւտար։
8 45 25 Եէնիմահալլէէն ։ Մէզարպուրնու· Պէօյիւքտէրէ· Թարապ· Պէյքօղ· Եէնիք· Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պէպէք· Արնավ· Գուրուչ· Օրթ· Պէշիկթաշ։
10 22 Մէզարպ· Պէօյիւք· Թարապ, Եէնիք· Էմիրկ· Ր· Հիսար, Արնավ, Օրթաք· Պէշիկթաշ ։

Արնավուտ գեղէն

11 45 1 Արնավուտաք· Գուրուչ· Օրթաքէօյ· Պէշիկթաշ։
12 15 22 Արնավ· Գուր· Օրթաքէօյ, Պէշիք· Գապաթաշ ։
12 45 2 Արնավ· Գուրուչ· Օրթաքէօյ· Պէշիկթաշ։
1 20 1 Արնավ· Գուր Օրթ· Պէշիկ· Գապաթաշ։
2 22 Արնավ· Գուրուչ· Օրթաքէօյ, Պէշիքթաշ։
2 35 2 Արն· Գուր· Օրթաք· Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։ (Ուրբաթ օրերը ժամը 3 ին)։
4 1 Արնավուտաքէօյ, Գուր· Օրթաքէօյ· Պէշիկթաշ, Գապաթաշ ։ (Բացի ուրբաթէ)։
4 45 23 Արնավ· Գուր· Օրթաք· Գուզկ· Պէշիկ· Գապաթաշ։
10 23 Արնավուտաքէօյէն ուզղակի կամուրջ ։
10 50 1 Արնավուտաքէօյէն ուղղակի կամուրջ ։

Ասիական Եղեր։

11 45 21 Պէյքօղ, Բաչ, Դանլըճա, Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիքէօյ, Զէնկէլք, Պէյլեր, Գուզկունճ։
11 45 3 Վանիքէօյէն Զէնկէլ, Պէյլերպ, Գուզկունճք, Գապթաշ։
1 15 23 Պէյքօղ, Բաչապահ· Գան· Ա· Հիսար, Վանիքէօյ, Զէնկէլքէօյ· Պէյլերպ ։ Գուզկունճուք ։
2 15 25 Պէօյիւքա· Թարապ· Պէյքօղ, Բաչապ, Գան · Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիք· Զէնկ· Պէյլերպէյ, Գուզկ ։
4 21 Պէյքօղ, Բաչապ· Ր· Փ· մահ· Գանլ· Ա· Հիսար, Գանտ· Վանիք· Զէնկ· Պէյլ Գուզկ· ։
8 45 2 Պէօյիւք· Պէյքօղ, Բաչապ· Գանլ· Ա· Հիսար· Գանտ· Վանիքէօյ, Զէնկէլք· Պէյլ· Գուզկ Իսկիւտար։ (Ուրբաթ օրերը Զուպուքլու)։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ե-բոպոկան Եղեր։

1 3 Գապաթաշ, Իսկիւտար, Պէշիքթաշ, Գուզկունճուք, Օրթաքէօյ Պէյլերպէյ Զէնկ · Ռումելի· Գանտիլի Ա· Հիսար Ր· Հիսար, Գանլրճա ։ Էմիրկէն · Եէնիք· Պէյքօղ Թարապիա, Պէօյիւքա· Եէնիմահ ։
1 30 19 Պէշիկթաշ, Օրթաք· Գուր· Արնավ· Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եէնիք· Թարապ· Պէօյիւքա· Եէնիմահ ։
3 20 Պէշիկթաշ, Օրթաք· Արնավ· Պէպէք· Ր· Հիսար, Պոյաճք· Եէնիք· Թարապ· Պէօյիւքաէրէ։
5 25 Պէշիկթաշ, Օրթաք· Արնավ· Պէպէք· Ր· Հիսար, Էմիրկ· Եէնիք· Պէյքօղ, Թար, Պէօյիւք· Մէզ· Եէնիմահ։
6 30 2 Իսկիւտար, Պէշիկթաշ Գուզկունճուք, Օրթաք· Պէյլեր· Զէնկ· Արնավ· Գանտ· Ր· Հիսար ։ Էմիրկ· Եէնիք· Պէյքօղ, Թարապ· Պէօյիւք։
8 22 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնավուտքէօյ Ր· Հիսար, Էմիրկէն Եէնիք· Թարապիա, Պէօյիւք· Մէզար։
9 45 32 Պէպէք, Ր· Հիսար, Պոյաճ· Սմէէն·Եէնիք· Թարապ· Պէօյիւք· Մէզարպ· Ր· եւ Ա· Գավաք։ (Բացի ուրբաթէ)։
10 30 18 Պէշիկթաշ, Գուր՝Պէպէք, Ր· Հիսար, Էմիրկէն Եէնիք· Թարապ· Պէօյիւք· Մէզարպ· Եէնիմահ։ (Ուրբաթ օրերը ժամը 10 1/4 ին Գավաքները հանպիպելով)
10 45 19 Օրթաք· Արնավ· Պէպէք· Ր· Հիսար Էմիրկէն· Սմէէն· Եէնիք· Թարապ· Պէօյիւքա· Մէզարպ, Եէնիմահ։
11 15 25 Պէպէք· Ր· Հիսար, Պոյաճ· Եէնիքէօյ· Թարապ· Պէօյիւքա· Եէնիմահ։

Արնավուտ գեղ

12 45 1 Ուզղակի Արնավուտքէօյ ։
1 30 22 Ուզղակի Արնավուտքէօյ ։
2 Չ Ուզղակի Արնավուտքէօյ ։
3 45 23 Պէշիքթաշ, Գուզկ· Օրթաք· Պէյլեր· Զէնկէլ· Արնավ։
9 20 23 Պէշիկ· Օրթաք· Գուրուչ· Արնավ։
10 1 Գապաթաշ, Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչ·Արնավ ։
11 5 2 Գապաթաշ· Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչ· Արնավ·
11 35 1 Պէշիքթաշ· Օրթաքէօյ· Գուրուչ, Արնավուտքէօյ·
12 3 Պէշիք, Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ· Արնավուտքէօյ·

Ասիական Ե Եղ։

2 15 21 Իսկիւտար, Գուզկունճուք· Պէյլերպէյ, Զէնկէլ· Վանիք· Գանտ· Ա· Հիսար ։ Գանլ· Բաչապ· Պէյքօղ· (Ուրբաթ օրերը ժամը 2 1/2 ին, Զուպուքլու)։
3 1 Գուզկ· Պէյլ, Զէնկէլ ։ Արնավ· (Բացի ուրբաթէ)։
9 45 20 Գուզկ· Պէյլերպէյ, Զէնկ· Վանիք· Ա· Հիսար Գանլ· Բաչապահճէ, Պէյքօղ, Քիրէճմ· Պէօյիւքտէրէ ։
10 30 21 Գուզկ· Պէյլեր· Զէնկ· Վանիք· Գանտ· Ա Հիսար, Գանլըճա, Ր· Փ· մահ· Բաչապ· Պէյքօղ։
11 5 23 Գուզկ· Պէյլերպէյի, Զէնկէլք· Վանիք· Գանտ· Ա· Հիսար, Գանլրճա, Բաչապահճէ, Պէյքօղ·
11 45 22 Գապաթ· Գուզկ· Պէյլերպէյ՝ Զէնկէլ· Վանիք Արնավ։

Այս լրագիրը չարաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երկչաբթի, հինգշաբթի եւ չարաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Ղալաթիա Անտոնքճրլար ճատտէսի թիւ 198, Նորօ խան Մասիսի խմբագրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց սենեակները։

ԻԶՄԻՐ· Սոֆիան ազա Ցէտէեան·
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ· Խոսրով էֆ· Էսկիճեան·
ՊՐՈՒՍԱ· Սահիան ազա Թանկէրեան·
ԹԷՔԻՐՏԱՂ· Յովակիմ ազա Ուզունարդեան·
ՏՐԱՊԻԶՈՆ· Խաչատուր աղա Լիմաճեան
ԿԱՐԻՆ· Կարապետ պատուելի Զաքարեան·
ՎԱՆ· Կարապետ ազա Նաթանեան·
ՄՈՒՇ· Մկրտիչ ազա Փոթիկեան·
ԵԱՇ· Մ· ազա Խաչիկեան·
ՖՈՒՇԱՆ Ֆէրհատ ազա Ս Ֆէրհատեան
ԵՐԶՆԿԱՑ· Թադէոս ազա Բազրատունի·
ՍԻՎԼԻՀԻՍԱՐ· Որժ· Ֆ· Ռուբէն·

Ուրիշ քաղաքներէ սուորագրուիլ ուզողներն աս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ· Ս· ԻԹԻԻՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
ՂԱԼԱԹԻԱ ՆՈՐՕ ԽԱՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՆ ՄԷՐՊԷՆԹԱՅԻ
Լոնդրայի և Լոնդոնէ ապահովութեան
ընկերութիւն Անգ· Լիր·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,000000
Վճարեալ դրամագլուխ	250,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն ղոյացեալ	827,238— 1,077238
1872ին հրդեհի զուտ հասոյթը	803,746

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀԸՐՆ
Լոնդրայի և Լոնդոնէ ապահովութեան
ընկերութիւն Անգ· Լիր·

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	3,000000
Վճարեալ դրամագլուխ	150,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն ղոյացեալ	315,000—465,000
Զուտ հասոյթ 1872ի	315,364

Սորագրեալք իրենց բազմաթիւ յամախորդաց և այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելորդին՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինք ներկայացուներ։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և գաւառները։

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրշէմոկ բազարի մօտ Կլավանի խան թիւ 3։

Լիազօր գործակատար
Վ· Ռ· ՍՈՒԻՆ